

Sygn. akt III PK 22/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa P.G.

przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w S.

o odprawę pieniężną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 29 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 26 października 2018 r., sygn. akt IV Pa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 października 2018 r. Sąd Okręgowy w K. zmienił zaskarżony apelacją Izby Administracji Skarbowej w S. wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 27 czerwca 2018 r. i oddalił powództwo P.G. o odprawę pieniężną.

Sąd pierwszej instancji uznał, że skoro stosunek pracy powoda - pracownika, członka korpusu służby cywilnej w Urzędzie Kontroli Skarbowej - wygasł na podstawie art. 170 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, to nie ulega wątpliwości, że do ustalenia prawa do odprawy pieniężnej należy stosować art. 170

ust. 4 tej ustawy. Analiza treści tego przepisu prowadzi natomiast do wniosku, że ustawa ta odsyła w zakresie odprawy wprost do ustawy o Służbie Celnej, nie zaś do ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1474). W ocenie Sądu Rejonowego, regulacja dotycząca odpraw zawarta w przepisach ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. oraz przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej stanowi regulację szczególną i zupełną. W konsekwencji uznał powództwo P.G. za zasługujące na uwzględnienie, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18.982,74 zł tytułem wyrównania należnej odprawy pieniężnej.

Sąd Okręgowy nie podzielił oceny prawnej stanu faktycznego, dokonanej przez Sąd pierwszej instancji. Podkreślił, że ustawodawca w treści art. 170 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej wyraźnie rozróżnia funkcjonariuszy i pracowników. Przepis ten winien być interpretowany w ten sposób, że zarówno pracownikom jak i funkcjonariuszom w związku z wygaśnięciem stosunków pracy oraz stosunków służbowych przysługują świadczenia, z tym że pracownikom przysługują świadczenia należne tak jak w przypadku likwidacji urzędu, a funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne w związku ze zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3. W przypadku spełnienia warunków, o których stanowi art. 170 ust. 1 wskazanej ustawy, pracownicy korpusu służby cywilnej są uprawnieni do odprawy na podstawie ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, gdyż ten sposób ustania stosunku pracy ustawodawca traktuje na równi (przez analogię) z wygaśnięciem stosunku pracy pracownika z przyczyn niedotyczących pracownika (likwidacja urzędu).

Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia art. 170 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej oraz art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Skarżący na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując na publicznoprawną potrzebę wykładni art. 170 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. W ocenie skarżącego wykładnia wskazanego przepisu przeprowadzona przez Sąd drugiej instancji budzi poważne wątpliwości. Ponadto jego wykładnia wywołuje istotne rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, LEX nr 1982406). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Zasygnalizowany przez skarżącego problem prawny był przedmiotem uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2019 r., III PZP 5/18, (OSNP 2019 nr 7, poz. 80). Sąd Najwyższy rozpoznając przekazane przez Sąd Okręgowy zagadnienie prawne podjął uchwałę, że pracownikowi o statusie członka korpusu

służby cywilnej, którego stosunek pracy wygaś na podstawie art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, przysługuje odprawa pieniężna na podstawie art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1969). Zdaniem Sądu Najwyższego zestawiając ze sobą zakres podmiotowy przepisów art. 170 ust. 4 i 5 ustawy - trzeba uznać, że ustawodawca przewidział, że osobom o statusie pracownika służby cywilnej zatrudnionego na podstawie umowy o pracę "przysługują" - z tytułu wygaśnięcia stosunku pracy na podstawie art. 170 ust. 1 ustawy - "świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu". Sąd Najwyższy zauważył, że ani przepisy ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, ani poprzedzającej jej ustawy o Służbie Celnej, ani ustawy o służbie cywilnej nie przewidują dla pracowników służby cywilnej świadczeń w związku z likwidacją urzędu. W związku z tym, należy odwołać się do art. 9 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, który stanowi, że w sprawach dotyczących stosunku pracy w służbie cywilnej, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu pracy i inne przepisy prawa pracy. Przepis art. 63 i następne k.p. nie przewiduje prawa do odprawy dla pracowników, których stosunek pracy wygasa. Zdaniem Sądu Najwyższego przepisy ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w tym również regulujący prawo do odprawy art. 8 tej ustawy, są częścią wspomnianych "innych przepisów prawa pracy". Sąd Najwyższy zauważył, że przepisy tej ustawy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jednakże przepisy polskiej ustawy stanowią implementację dyrektywy Rady nr 98/59 z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych (Dz.U.UE.L z 1998 r. Nr 225, str. 16). Dokonując zatem wykładni przepisów polskiej ustawy, nie sposób pominąć odpowiednich przepisów dyrektywy. Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że art. 170 ust. 4 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej wskazuje na

"odpowiednie" stosowanie przepisów przewidujących dla pracowników świadczenia z tytułu likwidacji urzędu, co oznacza, że przepisów tych nie stosuje się wprost. Nadto przyznanie pracownikom, o których mowa w art. 170 ust. 4 ustawy odprawy na podstawie art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych wpisuje się w historyczną praktykę ustawodawcy, który w szeregu aktów prawnych nowelizujących rozmaite elementy administracji publicznej często odsyłał bezpośrednio do jej przepisów.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

as